

ТЕХНОЛОГІЇ ВОЛОДАРЮВАННЯ ТА ВЛАДОУТРИМАННЯ: ДЕМОКРАТИЧНО-ЛЕГІТИМАЦІЙНИЙ АСПЕКТ

Викладач: доктор політичних наук, доцент Цокур Євген Георгійович

Кафедра: політології, IV корпус, ауд. 310

E-mail: thcokur2004@ukr.net

Телефон: (067) 612-94-20

Інші засоби зв'язку: Moodle, Viber.

Консультації: дистанційні – Viber, Zoom (за домовленістю, електронна пошта).

Освітньо-наукова програма, рівень вищої освіти:		«Політологія» доктор філософії					
Статус дисципліни:		Нормативна					
Кредити ECTS	6	Навч. рік:	2023-2024	Рік навчання	2	Тижні	16
Вид контролю:		Екзамен					
Посилання на курс в Moodle		https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=5598					

ОПИС КУРСУ

Курс має на меті формування у аспірантів системного уявлення щодо феномену політичної влади, особливостей реалізації функцій володарювання суб'єктами політичного процесу в Україні й світі в контексті дотримання процедур демократичної легітимації, зокрема, передбачається осмислення феномену влади в контексті історичних етапів розвитку кротологічної теорії; виокремлення легітимаційного компонента у загальному масиві знання про політичну владу задля з'ясування функцій, ознак, цілей, ресурсів, значення легітимності; дослідження реалізації принципу легітимності у функціонуванні політичних систем сучасності; узагальнення практики та технологій володарювання та владоутримання в контексті легітимаційних процедур; аналіз проблеми легітимності політичної влади в контексті взаємодії держави та громадянського суспільства.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання	
ПРН1	Демонструвати системний науковий світогляд та загальний культурний кругозір; володіти техніками і технологіями критичного мислення.
ПРН4	Застосовувати правила академічного письма для підготовки наукового звіту, презентації, статті, монографії, дисертації; розуміти особливості підготовки і подання публікацій до видань, що входять до міжнародних наукометричних баз даних.
ПРН6	Використовувати методи і способи ефективної комунікації та міжособистісної взаємодії в академічному середовищі.
ПРН7	Оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичній діяльності; здійснювати абстрактний аналіз, оцінку і синтез нових та комплексних ідей; демонструвати відданість їх розвитку у передових

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АСПІРАНТУРА
Силабус навчальної дисципліни

	контекстах професійної та наукової діяльності.
ПРН8	Започаткувати, планувати, проводити та коригувати послідовний процес ґрунтовного наукового дослідження, що дає можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання; відповідати за якість проведених досліджень та достовірність їх результатів.
ПРН11	Здійснювати пошук, оброблення та аналіз наукової інформації, її систематизацію та узагальнення; використовувати інформаційно- комунікаційні технології у дослідницькій та викладацькій діяльності.
ПРН13	Вільно спілкуватися з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою (у тому числі міжнародною), суспільством у цілому; демонструвати навички публічних виступів, аргументації та риторики.
ПРН14	Використовувати академічну українську та англійську мови у професійній діяльності та наукових дослідженнях, усній та письмовій презентації їх результатів
ПРН15	Розуміти морально-етичні норми і стандарти професійної поведінки науковця та викладача; принципи академічної доброчесності та дотримуватися їх у науковій та викладацькій діяльності.
ПРН16	Виявляти та вирішувати проблеми, самостійно приймати обґрунтовані рішення, забезпечувати їх виконання; здійснювати планування та управління своїм часом; демонструвати ініціативність, лідерство та автономність у професійній та науковій діяльності.
ПРН18	Розуміти природу та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації.
ПРН20	Розуміти принципи функціонування та закономірності розвитку публічної політики, політичних інститутів та процесів, політичної поведінки, політичної культури та ідеології, світової політики та політики окремих країн та регіонів.
ПРН21	Використовувати широкий спектр політологічних понять, теорій і методів аналізу владно-політичних відносин політичних акторів, інститутів та ідей відповідно до певного історичного або сучасного контексту.
ПРН22	Розуміти особливості реалізації влади у різних політичних системах та використовувати широкий спектр політологічних теорій, концептів і методів для аналізу політики на місцевому, національному та міжнародному рівні.
ПРН26	Використовувати результати досліджень у галузі політичних наук для розв'язання проблем функціонування політичних інститутів та громадянського суспільства.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Базовий навчальний посібник: Цокур Є.Г. Легітимність політичної влади: джерела, особливості, перспективи. Монографія. Київ : НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2009. 330 с.

Презентації лекцій, плани практичних занять, методичні рекомендації до виконання тестів, самостійних робіт, відеоматеріали, основна та додаткова література розміщені на платформі Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=5598>

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АСПІРАНТУРА**

Силабус навчальної дисципліни

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Поточні контрольні заходи

Основними контрольними заходами є тести та самостійні роботи, які виконуються після опанування відповідної теми курсу. Всі поточні контрольні заходи та методичні рекомендації до їх виконання розташовані на платформі Moodle.

Підсумкові контрольні заходи

Презентація доповіді щодо актуальних проблем легітимності політичної влади у демократичних державах. Методичні рекомендації щодо створення презентації розміщені на платформі Moodle.

Захист доповіді щодо актуальних проблем легітимності політичної влади у демократичних державах. Методичні рекомендації щодо написання доповіді та підготовки до її публічного захисту розміщені на платформі Moodle.

Тиждень вид заняття	Тема заняття	Контрольні заходи, кількість балів
<i>Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти дослідження феномену політичної влади</i>		
Тиждень 1 Лекція 1	Феномен політичної влади	<i>Дослідницьке завдання №1. Теоретичні підходи до дослідження феномену влади (max. 5 балів)</i>
Тиждень 2 Лекція 2	Категорія «політична влада» в історії політичної думки	<i>Ессе № 1. Влада і мораль (max. 5 балів)</i>
Тиждень 2 Лекція 3	Категорія «політична влада» в історії політичної думки	<i>Дослідницьке завдання №2. Історичні етапи формування кратологічних концепцій (max. 5 балів)</i>
<i>Змістовий модуль 2. Проблематика легітимності політичної влади</i>		
Тиждень 3 Лекція 4	Проблематика легітимності політичної влади	
Тиждень 3 Лекція 5	Проблематика легітимності політичної влади	<i>Дослідницьке завдання №3. Легітимність політичної влади: системний вимір (max. 5 балів)</i>
Тиждень 4 Лекція 6	Наукові основи та концепції легітимності	<i>Дослідницьке завдання №4. Концепція легітимності М. Вебера Концепція легітимності Д. Істона (max. 5 балів)</i>
Тиждень 4 Лекція 7	Наукові основи та концепції легітимності	
Тиждень 5 Лекція 8	Функції, ознаки, цілі, ресурси, значення легітимності	
<i>Змістовий модуль 3. Реалізація принципу легітимності у функціонуванні політичних систем сучасності</i>		
Тиждень 6	Типологія політичних	<i>Дослідницьке завдання №5. Принцип легітимності у функціонуванні політичних систем сучасності (max. 5 балів)</i>

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АСПІРАНТУРА**

Силабус навчальної дисципліни

Лекція 9	систем і режимів в контексті легітимності	
Тиждень 6 Лекція 10	Типологія політичних систем і режимів в контексті легітимності	
Тиждень 7 Лекція 11	Моделі форм правління та проблематика легітимності	
Тиждень 7 Лекція 12	Моделі форм правління та проблематика легітимності	
Тиждень 8 Лекція 13	Моделі забезпечення легітимності територіально-державного устрою	
Змістовий модуль 4. Практика та технології володарювання та владоутримання в контексті легітимаційних процедур		
Тиждень 9 Лекція 14	Системи забезпечення легітимного представництва в сучасній політиці та політичній науці	<i>Дослідницьке завдання 6. Моделі політичної легітимності (max. 5 балів)</i>
Тиждень 10 Лекція 15	Системи забезпечення легітимного представництва в сучасній політиці та політичній науці	
Тиждень 11 Лекція 16	Делегітимація та криза легітимності	
Тиждень 12 Лекція 17	Делегітимація та криза легітимності	<i>Дослідницьке завдання №7. Виборча легітимація (max. 5 балів)</i>
Тиждень 13 Лекція 18	Основні моделі політичної легітимності	
Тиждень 14 Лекція 19	Основні моделі політичної легітимності	<i>Ессе № 2. Делегітимація і криза легітимності (max. 5 балів)</i>
Змістовий модуль 5. Проблема легітимності політичної влади в контексті взаємодії держави та громадянського суспільства		
Тиждень 15 Лекція 20	Легітимність та громадянське суспільство	<i>Дослідницьке завдання №8. Легітимаційна складова державотворення (max. 5 балів)</i>
Тиждень 15 Лекція 21	Легітимність та громадянське суспільство	
Тиждень 16 Лекція 22	Легітимаційна складова державотворення	<i>Ессе № 3. Вплив менталітету на формування національної моделі легітимації влади (на прикладі конкретної країни) (max. 5 балів)</i>
Тиждень 16 Лекція 23	Легітимаційна складова державотворення	<i>Дослідницьке завдання №9. Аналіз історичних особливостей легітимаційного процесу (на прикладі конкретної країни) (max. 10 балів)</i>
Залік		<i>Презентація доповіді щодо актуальних проблем легітимності політичної влади у демократичних державах (max. 20 балів) Захист доповіді щодо актуальних проблем легітимності політичної влади у демократичних державах (max. 20 балів)</i>

9. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

№	Контрольні заходи	Критерії оцінювання
ПОТОЧНИЙ		
1	<i>Дослідницьке завдання</i>	Максимальна к-ть балів – 5. Оцінюється правильність і повнота виконаного завдання: виконано правильно, повністю із застосуванням оригінального підходу (5 балів); містить незначні неточності (4 балів), наявні помилки (3 бали), завдання виконано із суттєвими помилками й неповністю (1-2 бали)
2	Есе	Максимальна к-ть балів – 5. При цьому оцінюється вільне володіння матеріалом (5 балів), обґрунтованість (4 бали), переконливість автора (3 бали), логічність викладу матеріалу (2 бали), послідовність викладу матеріалу (1 бал)
ПІДСУМКОВИЙ		
3	<i>Презентація легітимності політичної влади у демократичних державах</i>	20-18 – Презентація повністю розкриває тему, логічно структурована, виконана самостійно; 17-14 – Презентація недостатньоопрацьована, але достатньо логічна; 13-10 – Презентація має недостатньо чітку структура, незавершений характер, запозичення; 9-5 - відсутня чітка структура, описовий характер; 4-1 – Презентація не має логіки та наукового змісту.
	<i>Захист доповіді щодо актуальних проблем легітимності політичної влади у демократичних державах</i>	20-18 – робота повністю розкриває тему, логічно структурована, оперування багатьма теоретичними поняттями, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної авторської позиції, наведення прикладів з політичної практики; 17-14 – положення та висновки есе недостатньоаргументовані, але робота достатньо логічна; 13-10 – недостатньо чітка структура, аргументація положень має незавершений характер, розмита конкретика; 9-5 - відсутня чітка структура, описовий характер; 4-1 – робота фрагментарна, відсутня логіка та структура.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою
A	90 – 100 (відмінно)	55 (відмінно)
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)
C	75 – 84 (добре)	
D	70 – 74 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)	3 (задовільно)
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)	

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АСПІРАНТУРА**

Силабус навчальної дисципліни

Оцінка 5 (відмінно) (90 – 100 балів) виставляється, якщо здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано викладає його під час усних виступів та надання письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу; демонструє високий рівень застосування отриманих умінь і навичок, а також оригінальний підхід під час виконання практичних завдань.

Оцінка 4 (добре) (74 – 89 балів) виставляється, якщо здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та надання письмових відповідей; в основному розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу; демонструє високий рівень застосування отриманих умінь і навичок під час виконання практичних завдань. Проте, при викладенні деяких теоретичних питань та вирішення практичних завдань йому не вистачає достатньої глибини та аргументації, може припускатися окремих несуттєвих неточностей та незначних помилок.

Оцінка 3 (задовільно) (60 – 73 бали) виставляється, якщо здобувач в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та надання письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації; демонструє середній рівень застосування отриманих умінь і навичок під час виконання практичних завдань, припускаючись при цьому суттєвих неточностей та окремих помилок.

Оцінка 2 (незадовільно з можливістю повторного складання) (35 – 59 балів) виставляється, якщо здобувач слабо володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та надання письмових відповідей; демонструє низький рівень застосування отриманих умінь і навичок під час виконання практичних завдань, припускаючись суттєвих помилок та неточностей.

Оцінка 1 (незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни) (0 – 34 бали) виставляється, якщо здобувач майже не володіє навчальним матеріалом, не в змозі розкрити зміст більшості питань під час усних виступів та надання письмових відповідей; не вміє застосовувати отримані вміння й навички під час виконання практичних завдань.

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Основна література:

1. Rosanullon P. Democratic Legitimacy: Impartiality, Reflexivity / Translated by Arthur Goldhammer. Princeton: Princeton University Press, 2011. 248 p.
2. S.P.A.C.E. Society, Politics, Administration in Central Europe: електронний науково-практичний журнал. 2017. Випуск 2. С. 63-67.
3. Бистрицький Є. Бурковський І., Дергачов О. Проблема легітимації. Українська державність у ХХ сторіччі. Історико-політичний аналіз. Київ : Політична думка, 1996. С. 318–320.
4. Бистрицький Є. Державотворення в Україні: шляхи легітимації / Євген Бистрицький, Олег Білий. *Політична думка*. 1996. № 1. С. 11–24.
5. Бистрицький Є. Легітимація як дієве філософське поняття. Філософська думка. 2009. № 5. С. 49-59.
6. Бистрицький Є. Проблема легітимації. Українська державність у ХХ столітті: Історико-політологічний аналіз / О.Дергачев (керівник авт. колективу). Київ: Політична думка, 1996. URL: <http://litopys.org.ua/ukrxx/r17.htm>
7. Габермас Юрген. Структурні перетворення у сфері відкритості: дослідження категорії громадянське суспільство. Львів : Літопис, 2000. 317 с.
8. Розанвалон П. Демократична легітимність. Безсторонність, рефлексивність, наближеність / пер. з фр. Є. Марічева. Київ : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2009. 287 с.
9. Рябов С. Легітимація влади: до формулювання програми соціально- філософського дослідження. *Наукові записки: Політологія*, 1999. Том 12. С.25- 33.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АСПІРАНТУРА

Силабус навчальної дисципліни

10. Рябов С.Г. Державна влада: проблема авторитету та легітимності. Київ : Національний інститут стратегічних досліджень, 1996. 117 с.

Додаткова література:

1. Аверінцев С. Про дух часу і почуття гумору. *Часопис "Дух і літера"*. 2004. № 13-14. С. 48-53.
2. Аджемоглу Д., Робінсон Дж. Чому нації занепадають? Походження влади, багатства і бідності / пер. Олександр Дем'янчук. Київ: Наш Формат, 2016. 440 с.
3. Висоцький О. Легітимаційна політика: поняття і сутність. *Політичний менеджмент*. 2006. № 3 (18). С. 3–20.
4. Габермас Ю. Структурні перетворення у сфері відкритості: дослідження категорії громадянське суспільство. Львів: Літопис, 2000. 318 с.
5. Гегель Г. В. Ф. Філософія права. Київ : Юніверс, 2000. 329 с.
6. Гоббс Т. Левіафан, або Суть, будова і повноваження держави церковної та цивільної / пер. з англ.: Р. Димерець, В. Єрмоленко, Н. Іванова, Є. Мірошниченко, Т. Олійник. Київ: Дух і Літера, 2000. 600 с.
7. Горбатенко В. П. Стратегія модернізації суспільства: Україна і світ на зламі тисячоліть. Київ : Академія, 1999. 239 с.
8. Дацюк С. Легітимація правлячого класу. *Українська правда*. 2016. 1 листопада. URL: <https://blogs.pravda.com.ua/authors/datsuk/58186e51b67a8/>
9. Здіорук С. І., Бичек В. В. Проблеми функціонування політичних партій України в системі владних відносин: Монографія. Київ, 2001. 236 с.
10. Зимовець Р. Формування і засадничі принципи ідеї громадянської ідентичності. *Національна ідентичності і громадянське суспільств* / Бистрицький Є. та інші. Київ: Дух і Літера. 2015. С. 194–350.
11. Мілль Дж. Дилеми плюралістичної демократії. *Демократія: Антологія* / Упоряд. О. Проценко. Київ: Смолоскип, 2005. С.533-544.
12. Монтеске Ш.-Л. Про розподіл влади. *Демократія: Антологія* / упоряд. О. Проценко. Київ: Смолоскип, 2005. С.373-376.
13. Пролеєв С. Умови легітимаційного дискурсу та повсюдність примусу.
14. Резнік В.С. Легітимність. *Енциклопедія сучасної України*, Київ: Ін-т енцикл. дослідж. НАН України, 2016. Том 17.
15. Рибак І. В. Вплив інформаційно-маніпулятивних технологій на процес легітимації політичної влади в Україні: автореф. дис... канд. політ. наук:
16. Руссо Ж.-Ж. Суспільна угода, демократія і представництво. *Демократія: Антологія* / упоряд. О. Проценко, В. Лісовий. Київ: Смолоскип, 2005. С. 237- 247.
17. Сікора І. Проблема легітимності політичної системи і державності в перехідних суспільствах. *Політологічні читання*. 1992. № 1. С. 220–227.
18. Тур М.Г. Некласичні моделі легітимації соціальних інститутів. Київ: ПАРАПАН, 2006. 396 с.
19. Тур М.Г. Поняття легітимації: основні парадигми розуміння. *Філософська думка*. 2009. № 5. С.9-21
20. Яковлева Л.І. «Розчаклування» легітимності: соціальна дія як передумова легітимного соціального порядку *Вісник Львівського університету. Серія філософські-політичні студії*. Львів, 2019. №. 25 . С. 198-204.
21. Яковлева Л.І. Від соціального порядку до публічної влади: організаційні, інституційні та комунікативні засади легітимності. *«Politicus»: науковий журнал*. 2019. Випуск 4. С.10-15.
22. Яковлева Л.І. Джерела легітимності демократичної влади. *Гілея: науковий вісник*. 2018. Вип.135 (8). С. 293-297.
23. Яковлева Л.І. Канон легітимності: класичні визначення, політико-правові контрасти, сучасні виклики. *«Politicus»: науковий журнал*. 2020. Випуск 1.С. 5- 11.
24. Яковлева Л.І. Тероризм як сучасний виклик легітимності влади. *Вісник СевНТУ: зб. наук. пр.: Серія: політологія*. 2013. Випуск 145. С. 77-80.

Інформаційні ресурси:

1. Кокорська О.І. Легітимність влади в суспільстві, що трансформується: теоретико-методологічні проблеми/ [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://archive.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/naukma/Polit/2004_31/08_kokorska_oi.pvf.
2. Макеєв С. Десятирічна криза легітимності правлячих кіл / С. Макеєв. – Політична думка, – 2001. – № 3 – с. 5-9.
3. Цокур Є.Г. Легітимність влади в Україні від здобуття незалежності до сьогодні: особливості джерела та технології / [Електронний ресурс] –
4. historybook.at.ua/news – книжки з історії та політики.
5. <http://politics.ellib.org.ua/> - бібліотека з політики та державного управління.
6. <http://www.nbu.gov.ua/vernadsky/e-texts/archive/noos.html> - НБУ ім. В.І. Вернадського.
7. politics.ellib.org.ua/ - політологічна бібліотека.

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ¹

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. За необхідності заняття можуть проводитися у очно-дистанційній формі, коли частина слухачів, що не можуть в цей день бути присутніми в аудиторії, приєднуються через zoom і беруть активну участь у заняттях. Здобувачі, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані у формі співбесіди під час планової консультації викладача впродовж двох тижнів після пропуску. Відпрацювання занять може здійснюватися й шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Здобувачі, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до сесії не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Одне з основних завдань навчального процесу – формування нульової толерантності до академічної недоброчесності. Відповідно до чинних правових норм, порушенням норм академічної доброчесності зокрема вважається: плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства; фабрикація - вигадання даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях; фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень; списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем. Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на платформі СЕЗН Moodle ЗНУ:

<https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857>

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються в ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел: електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>; наукометрична база Scopus: <https://www.scopus.com>; наукометрична база Web of Science: <https://apps.webofknowledge.com>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

¹ Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів і т.д. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АСПІРАНТУРА

Силабус навчальної дисципліни

Комунікація

Планове спілкування викладача зі здобувачами відбувається згідно розкладу під час аудиторних занять та щотижневих консультацій викладача. За необхідністю воно може відбуватися на платформі ZOOM. Базовою платформою для комунікації викладача зі здобувачами є платформа Moodle. Важливі повідомлення загального характеру розміщуються викладачем на форумі курсу. Для індивідуальних питань використовується сервіс приватних повідомлень або месенджери, визначені викладачем. Відповіді на запити здобувачів подаються викладачем упродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на платформі Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам». Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим або ваше питання потребує термінового розгляду, надішліть електронного листа на пошту або у зазначені месенджери викладача. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище, ім'я та рік навчання.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ

Академічна доброчесність. Здобувачі й викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

Навчальний процес та забезпечення якості освіти. Перевірка набутих здобувачами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

Повторне вивчення дисциплін, відрахування. Наявність академічної заборгованості до 6 освітніх компонентів за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання здобувачу права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування здобувачів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про відрахування, переривання навчання, поновлення та переведення здобувачів третього рівня вищої освіти ступеня доктора філософії у ЗНУ: <https://tinyurl.com/3fwvbpk>.

Неформальна освіта. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

Вирішення конфліктів. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання,

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АСПІРАНТУРА**

Силабус навчальної дисципліни

регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

Психологічна допомога. Телефон довіри практичного психолога Марті Ірини Вадимівни (061)228- 15-84, (099)253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції Запорізького національного університету: *Борисов Костянтин Борисович* Електронна адреса: uv@znu.edu.ua Гаряча лінія: Тел. (061) 228-75-50

Рівні можливості та інклюзивне освітнє середовище. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

Ресурси для навчання. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. *Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.*

Електронне забезпечення навчання (moodle): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>